

Odkazy

- 1) Elder L. Proč někteří svědkové Jehovovi na základě svědomí přijímají transfuzi krve a zahrnují oficiální nauku Společnosti Strážná věž o krvi. *J Med Ethics* 2000;26:275-380.
- 2) Muramoto O. Recent developments in medical care of Jehovah's Witnesses. *West J Med* 1999;170:297-301.
- 3) Muramoto O. Bioethics of the Refusal of Blood by Jehovah's Witnesses: Part 1. Should bioethical deliberation consider dissidents' views? *J Med Ethics* 1998;24:223-230.
- 4) Muramoto O. Bioethics of the Refusal of Blood by Jehovah's Witnesses: Part 2. A novel approach based on rational non-interventional paternalism. *J Med Ethics* 1998;24:295-301.
- 5) Migden DR, Braen GR. The Jehovah's Witness blood refusal card: ethical and medicolegal considerations for emergency physicians. *Acad Emerg Med* 1998; 5:815-824.
- 6) Doyle JD. Informed Consent and "Reform" Jehovah's Witness Patients. *Anesthesiology* 1998;89:537.
- 7) Masopust J., Ročková R., Význam rozšíření screeningového vyšetření HIV infekce u dárců krve a krevních složek v České republice, *Trans. Hemat. dnes*, 9, 2003, No. 2, p. 59-64.
- 8) Busch M P, Kleinman S H., Nemo G J., Current and Emerging Infectious Risks of Blood Transfusions, *JAMA*, Vol. 289, 2003, č. 8, s. 959-961.

Spojenectví svědků Jehovových za reformu v otázce krve

web: <http://www.krev.info/>
email: mail@krev.info

Associated Jehovah's Witnesses for Reform on Blood (AJWRB)

P.O Box 190089 - Boise, ID 83719-0089, U.S.A.

Web site: <http://www.ajwr.org>
E-mail: info@ajwr.org

Svědkové Jehovovi a krev

Záchrana života a meze osobní odpovědnosti - příručka pro lékaře

Prosíme, podpořte svědky Jehovovy, kteří by chtěli přijmout transfuzi krve ...

Jsme skupina svědků Jehovových, kteří upřímně věří, že rozhodnutí o odmítnutí nebo přijetí transfuze krve je čistě osobní věc, založená na svědomí jednotlivce a nikoli na základě nařízení, vycházejícího z ústředí naší organizace - Společnosti Strážná věž. Věříme, že Bible, která je základním vodítkem pro život křesťana, nezakazuje použití krve v lékařství. Také věříme, že současná politika, vynucovaná Společností Strážná věž, která zakazuje některé druhy transfuze krve, je nekonzistentní, je zatížena mnoha rozpory a nemá podporu v Písmech. Žádáme organizaci, aby reformovala tuto překonanou nauku pod světlem rychle se vyvíjejících změn v medicínských technologiích. Současně oslovujeme lékařskou veřejnost, aby podpořila naši snahu.

Jsme si plně vědomi potenciálních rizik vyplývajících z transfuzí krve, a proto vyžadujeme bezkrevní léčbu nebo alternativy k transfuzím krve v případě, že taková léčba je možná a pokud není nepřiměřeně riziková. Pokud neexistují takové alternativy, jako v případě masivních a nekontrolovatelných krevních ztrát, kdy hrozí smrt z vykrvácení, jsme přesvědčeni, že lékař smí udělat vše pro

stabilizaci stavu pacienta, včetně podání krevní transfuze.

Až se příště setkáte s pacientem, který je svědek Jehovův, vzpomeňte si prosím, že možná akceptuje přijetí transfuze krve i přes to, že je aktivním členem této organizace. Jestliže máte zažito víru, že každý pacient svědek Jehovův bude vždy odmítat transfuze krve, je třeba opravit tuto představu. Prosíme, zkoumejte, zda jednotliví pacienti, kteří jsou svědky Jehovovými, chápou nauku Společnosti Strážná věž o krvi, neboť mnozí si nejsou vůbec vědomi, že některé komponenty krve nyní již Společnost Strážná věž dovoluje k užití. Zkoumejte také, zda dobře chápou analýzu rizika proti výhodám transfuzí krve a do jaké míry na svém postoji trvají. Prosíme, aby rozhodnutí o odmítnutí transfuze krve bylo v každém případě provedeno až po důkladném soukromém rozhovoru s pacientem svědkem Jehovovým.

Prosíme, zvažte tento přístup:

Ačkoli mnoho svědků Jehovových ještě neví o naší skupině, mnoho jiných svědků se k nám připojilo, když byli informováni o základních problémech současného zákazu krve. Stále však mnoho svědků Jehovových bude tvrdit, že neoblomně odmítají transfuzi krve. Primární důvod jejich odmítnutí je ten, že se jedná o doktrínu Společnosti Strážná věž a nikoli proto, že by udělali osobní rozhodnutí založené na plném porozumění této otázky s pochopením rizik a výhod konkrétního druhu léčby. Jiní svědkové Jehovovi mohou odmítnout transfuzi krve proto, že jsou pod tlakem přátel svědků Jehovových, a to dokonce i v případě, kdy osobně s touto naukou nesouhlasí.

Až se příště setkáte s pacientem svědkem Jehovovým, který odmítá transfuzi krve, prosíme, poukažte mu na myšlenky z brožury "Zdržují se svědkové Jehovovi krve skutečně?" a diskutujte s ním o snahách naší skupiny. Prosíme, hovořte s ním o mnoha rozporech v nauce a především o její neustálé proměnlivosti. Takový soukromý rozhovor může přivést některé pacienty svědky Jehovovy k pochopení, že nauka je špatná, nebo alespoň může pomoci, aby dostali informace nezbytné ke skutečnému autonomnímu rozhodnutí.

Věříme, že následující otázky vám pomohou, aby pacient svědek Jehovův začal přemýšlet o svém postoji:

"Můžeš mi jako svědek Jehovův prosím vysvětlit, které části krve smíš přijímat a které nikoli a proč je v tom rozdíl?"

(Pozn.: svědkové Jehovovi smí přijímat například tyto preparáty vyrobené z krve: imunoglobuliny, endobulin, albumin, gamaglobulin, plazmin, koagulační faktory VIII a IX, antitrombin III, trombin, interferony, interleukiny, fibrinové preparáty a roztoky na bázi hemoglobinu. Naopak nesmí přijmou plnou krev, plazmu, erytrocyty, leukocyty a trombocyty)

"Velmi by mne zajímalo, kde Bible vysvětluje, které části krve smíš a které nesmíš přijímat."

(Vynechejte tuto otázku, jestliže by Vám bylo náboženské vysvětlování nepříjemné, ale buďte si vědomi, že může pacienta přivést k vážnému přemýšlení, na jakém základě podporuje tento příkaz Společnosti Strážná věž.)

"Prosím, nedávej mi žádné publikace, neboť jsem velmi zaměstnán, abych je četl nebo abych mluvil se starším z tvého sboru. Je důležité, abych porozuměl, co si ty osobně myslíš a proč jsi připraven zemřít kvůli této otázce."

Prosíme, všimněte si, že mnoho svědků Jehovových si neuvědomuje, že Společnost Strážná věž rozhodla, že členové smí přijímat všechny jednotlivé deriváty frakcionované z plasmy, z destiček, z červených i z bílých krvinek. Tyto frakce označené Společností Strážná věž za malé zahrnují **hemoglobin**, interleukiny, albumin, všechny srážecí faktory, imunoglobuliny, fibrinogen atd. Společnost Strážná věž neposkytuje žádné vysvětlení, jak je možné, že je dovoleno přijímat všechny tyto krevní frakce, ale není možno přijmout krev jako celek. Také nevysvětluje proč jsou větší frakce jako hemoglobin nebo albumin přijatelné a menší frakce jako destičky nebo bílé krvinky nikoli.

Pro lékaře je také důležité pochopit, že průměrný pacient svědek Jehovův je naučen mnoha mylným představám ohledně použití

krve. **Doporučujeme vám klást důraz na následující body:**

- 1) Léčba spojená s podáním krve nevyhnutelně neznamená špatnou medicínu. Poměr rizika a užítku je obvykle velmi nízký, obzvláště při traumatech.
- 2) Riziko nakažení nemocí AIDS je mnohem nižší, než k čemu jsou svědkové Jehovovi vedeni věřit. V USA se pohybuje okolo 1 na 676.000, což je mnohem méně než smrtelná havárie právě při cestě ambulancí do nemocnice.
- 3) V ČR jen pouhý záchyt kontaminovaného vzorku při testování je vzhledem k nízké prevalenci HIV infekce v populaci předpokládán nejvíce 1x za 40 let.
- 4) V některých situacích neexistuje jiná medicínská alternativa k nezbytně nutné transfuzi krve než smrt.
- 5) Společnost Strážná věž má za sebou dlouhou historii naukových obrátů ohledně toho, co Bůh vyžaduje po jejich členech v souvislosti s lékařskou péčí. Společnost Strážná věž unáhleně zakazovala mezi lety 1929-1952 očkování. Transplantace orgánů byly pod hrozbou právních sankcí a exkomunikace z organizace zakázány od roku 1967 do roku 1980. Podobně bylo dříve zakázáno použití mnoha nyní akceptovatelných komponent krve.

Současná nauka o krvi a další pojednání o nesrovnalostech a rozporech v této nauce byly uveřejněny v *Jurnal of Medical Ethics* a *Western Journal of Medicine*. Odkazy na články jsou uvedeny níže. Tyto články jsou také dostupné na našich webových stránkách.

Prosíme zvažte potenciální právní problémy ...

Když pacient svědek Jehovův není schopen vysvětlit odůvodnění základního postoje Společnosti Strážná věž k použití jednotlivých složek krve, do jaké míry je jeho rozhodnutí, týkající se této otázky provedeno svobodně a na základě racionálního uvážení? Jestliže jeho chování je podřízeno instrukcím, které plně nechápe, je jeho rozhodnutí skutečně autonomní? Má také odmítnutí krve všechny nezbytné atributy informovaného souhlasu, včetně dobrovolnosti a nepředpojatého porozumění? Jak tento fakt může ovlivnit

odpovědnost zdravotnického personálu, zda se pacientovu přání podřídí nebo nikoli? Tyto otázky v kontextu etiky a práva jistě stojí za zvážení.

Nemělo by se zapomenout také na to, že tisíce svědků Jehovových zvolili předčasnou smrt, aby podpořili tuto nauku. Současně je také dobře známo, že členství ve víře svědků Jehovových je velmi pomíjivé, protože každým rokem se mnoho členů stává nečinnými nebo tuto církev opouštějí. Každý z nich cítil různou míru povinnosti podříditi se zákazu transfuze a měl různou míru pochopení této nauky. Zdá se prozíravé uvědomit si, jak se pozůstalá rodina po opuštění církve může dívat na lékařovu profesionalitu, pokud selhal v tom, že nevěnoval odpovídající čas a úsilí, aby položil nezbytné základy pro informovaný souhlas.

Lékaři a nemocnice, kteří jsou znepokojeni potencionálními medicínsko-právními konsekvencemi kvůli nepochopení důvodů pro transfuzi, mohou snížit svoji odpovědnost, pokud se budou pečlivě snažit, aby vytvořili mnohem komplexnější základy pro informované odmítnutí krve, než aby odmítnutí ukvapeně přijali. V tomto ohledu je vhodné vážně zvážit použití formuláře typu: "*Informovaný souhlas a prohlášení o vysvětlení léčby pomocí transfuze krve*". Návrh formuláře je dostupný od "Spojenectví Svědků Jehovových za reformu v otázce krve" a stejně tak i brožura vytvořená pro pacienty - svědky Jehovovy.

Doporučujeme ujistit pacienty svědky Jehovovy, kteří se rozhodnou přijmout léčbu s krví nebo částmi krve v současné době Společností Strážná věž zakázanými, že mají zaručeno udržení tajemství v přísné důvěrnosti pod lékařským tajemstvím. Přístup k pacientům musí být omezen tak, aby jiní svědkové Jehovovi a reprezentanti Společnosti Strážná věž (členové výborů pro styk s nemocnicemi nebo členové nemocničních informačních služeb) nepoznali, že pacient neposlechl nařízení Společnosti Strážná věž. Je to nezbytné opatření, neboť nauka Společnosti Strážná věž nařizuje vyhýbat se každému členu, který na základě svědomitého rozhodnutí zvolil léčbu, kterou Společnost neschvaluje. Výsledkem tohoto kompletního odříznutí pak je, že takový člověk je úplně izolován od ostatních svědků

Jehovových, kteří jsou členy jeho rodiny nebo byli jeho přáteli.

FAQ - Často kladené otázky

Kdo jsme ?

Jsme "Spojenectví svědků Jehovových za reformu v otázce krve" (AJWRB, Associated Jehovah's Witnesses for Reform on Blood). Jsme disidenty mezi svědky Jehovovými a požadujeme revizi současné politiky Společnosti Strážná věž, která zakazuje některé typy transfuzí krve. Protože je nevyhnutelné přísné utajení (viz níže), jsme organizováni především přes internet. Nyní jsme činí ve více než 25 zemích jako například: Austrálie, Bolívie, Brazílie, Kanada, Chile, Columbie, Kostarika, Česká republika, Salvador, Anglie, Finsko, SRN, Guatemala, Honduras, Itálie, Mexiko, Nizozemí, Paraguay, Peru, Švédsko, Polsko, Portugalsko, Rusko, Španělsko a USA. Členy jsou činní svědkové Jehovovi, jako například členové výborů pro styk s nemocnicemi (skupiny starších, kteří se specializují ve vyjednávání mezi lékaři a svědky Jehovovými), starší ve sborech, bývalí starší a další osoby, které se zajímají o tuto problematiku, jako například členové rodiny a zdravotničtí pracovníci.

Proč se snažíme o reformu nauky o krvi?

Domníváme se, že informovaný souhlas nebo odmítnutí jakékoliv léčby by mělo být založeno na osobním rozhodnutí po zvážení rizik a výhod, v našem případě také s ohledem na náboženské přesvědčení. Bible se zmiňuje o tom, že bychom za jistých podmínek neměli jíst krev, ale nikde v Bibli nejsou zakázány transfuze krve k záchraně lidského života a léčení nemocí. Kromě toho nauka obsahuje množství protichůdných pravidel, která nemají žádný Biblický podklad. Například jsme přesvědčeni, že je absurdní odmítat plasmu a zároveň akceptovat přijetí jakékoliv složky z plasmu, pokud je podávána odděleně.

Společnost Strážná věž dává v posledních letech veřejně najevo svůj postoj, že každý pacient svědek Jehovův má svobodu volby, jakou léčbu přijme, aniž by za to hrozily od organizace nějaké sankce. Skutečností však je, že Společnost Strážná věž dále vyhrožuje trestem vyloučení a ostrakismu každému ze

svědků Jehovových, který udělá rozhodnutí přijmout transfuzi krve a neprojevuje pokání z tohoto činu. Jsme plně přesvědčeni, že takové náboženské sankce jsou zcela neoprávněné a jsou zneužity, aby nutily každého svědka Jehovova odmítat krev, dokonce i za cenu vlastního života. Jsme přesvědčeni, že Společnost Strážná věž by měla umožnit všem svědkům Jehovovým, aby se mohli rozhodovat o tom, jakou léčbu přijmou nebo odmítnou na základě jejich Biblicky školeného svědomí, a že nikdo z nás by neměl být trestán kvůli svému osobnímu rozhodnutí.

Proč vystupujeme anonymně?

Politikou Společnosti Strážná věž je, že každý člen, který zpochybňuje organizaci, zradil Boha, a měl by být vyloučen z církve a neměl by se s ním stýkat nikdo z našeho společenství. Poněvadž naším cílem je způsobit reformu této nešťastné nauky jako členové této organizace, jsme nuceni zůstat v anonymitě.

Jak můžete podpořit toto reformní hnutí?

Jsme přesvědčeni, že mnoha svědkům Jehovovým může být pomoci při vážném zkoumání této nauky v situaci, kdy jde o život a kdy transfuze krve může mít zásadní vliv na jejich zdraví. V tomto smyslu jsou lékaři v nejlepší pozici, aby jim pomohli. Budeme Vám vděční, když budete hovořit o problému částečného zákazu krve s každým pacientem a poskytnete mu příležitost zvážit postoj, který zastáváme. Byli bychom Vám také nanejvýš vděční, pokud budete kontaktovat odbočku v České republice nebo přímo ústředí Společnosti Strážná Věž v Brooklynu a budete naléhat, aby byla provedena reforma této nauky tím, že poukážete na mnoho jejich rozporů. **Adresy jsou zde:**

MUDr.Ondřej Kadlec, CSc.
Koordinátor odbočky - NSSJ v ČR
P.O.Box 90, 198 21 Praha 9
email: okadlec@czemail.org

The Governing Body of Jehovah's Witnesses
Watch Tower Bible and Tract Society
25 Columbia Heights
Brooklyn, NY 11201

Velmi Vám děkujeme za Váš zájem a Vaši laskavou podporu.